

Dysgu gydag Awtistiaeth – Adborth yn dilyn dyfarniad

Cyflwyniad

Mae'r rhaglen Dysgu gydag Awtistiaeth yn parhau i fod yn rhaglen allweddol i'r Tîm Awtistiaeth Cenedlaethol ac mae'r nifer sy'n ei dderbyn yn parhau i dyfu. Mae'r adroddiad hwn yn dadansoddi'r ymatebion gan leoliadau ac ysgolion sydd wedi ymgymryd â'r rhaglen ac wedi derbyn y wobwr ysgol gyfan. Isod mae rhai ffigurau ar faint o leoliadau ac ysgolion sydd wedi ymgymryd â hyfforddiant ac wedi cwblhau'r wobwr.

Dysgu gydag Awtistiaeth - Blynyddoedd Cynnar

Ers ei lansio ddiwedd mis Medi 2017, mae 1,741 o staff wedi ymgymryd â'r rhaglen hyfforddi ac mae 71 o Leoliadau Blynyddoedd Cynnar wedi derbyn eu gwobr Dysgu gydag Awtistiaeth, gyda 26 o'r rhain yn ystod 2019/20.

Dysgu gydag Awtistiaeth - Ysgolion Cynradd

Lansiwyd y rhaglen hon ym mis Mawrth 2016, ac yn ystod 2019/20 cyflawnodd 58 o ysgolion pellach eu gwobr Dysgu gydag Awtistiaeth, gan fynd â ni i 185 o ysgolion ledled Cymru, ymgwymerwyd y canlynol eleni:

- 1,721 Staff Dysgu (cyfanswm o 6,913)
- 1,773 Staff Cymorth Dysgu (cyfanswm o 6,992)
- 12,977 Archarwyr Awtistiaeth (cyfanswm o 41,627)

Dysgu gydag Awtistiaeth - Ysgolion Uwchradd

Ers ei lansio ar ddechrau mis Medi 2018, mae 3,997 o staff wedi ymgymryd â'r rhaglen hyfforddi ac mae 22,000 o ddisgyblion wedi derbyn gwers Sgilti ac wedi cymryd eu haddewid. Mae 7 ysgol arall ledled Cymru wedi derbyn eu gwobr Dysgu gydag Awtistiaeth eleni, sy'n gyfanswm o 16 i gyd.

Adborth

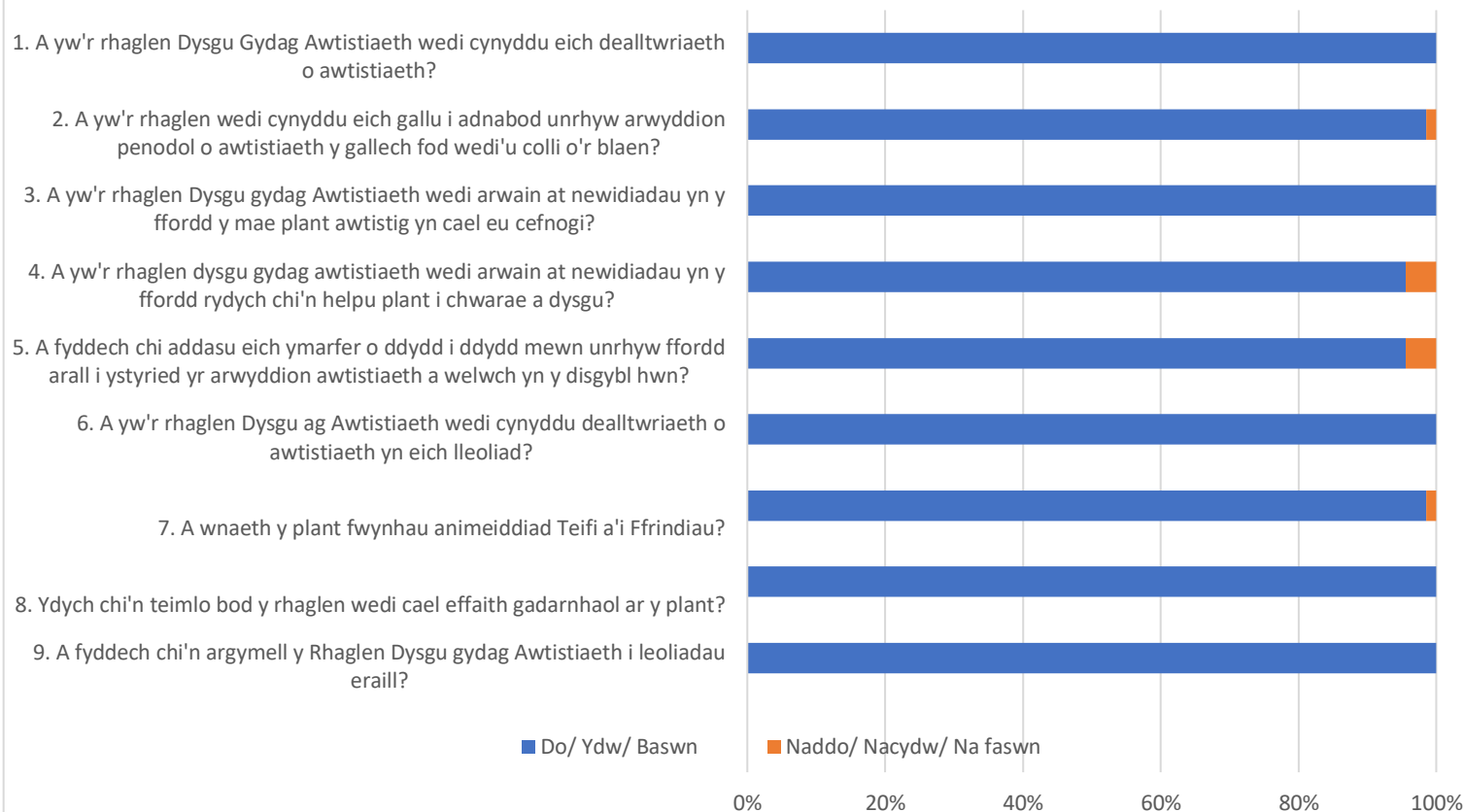
Derbynnir adborth gan ysgolion a lleoliadau trwy ffurflen y maent yn ei llenwi i wneud cais am y wobwr yn dilyn cwblhau'r rhaglenni. Isod mae gwerthusiad o'r wybodaeth a dderbynnir gan ysgolion a lleoliad fesul dyfarniad.

Rhaglen Blynyddoedd Cynnar

Isod mae graff o'r adborth a dderbyniwyd o'r lleoliadau Blynyddoedd Cynnar a gwblhaodd y rhaglen Dysgu gydag Awtistiaeth Blynyddoedd Cynnar o'i lansiad hyd at ddiwedd 2019/20.

Learning with Autism Early Years Feedback from Settings

Mae'r adborth o'r ffurflenni gwerthuso o'r lleoliadau hyn wedi dangos bod 100% wedi ateb Do i'r cwestiwn 'A yw'r rhaglen Dysgu Gydag Awtistiaeth wedi cynyddu eich dealltwriaeth o awtistiaeth?' ac 'A yw'r rhaglen Dysgu gydag Awtistiaeth wedi arwain at newidiadau yn y ffordd y mae plant awtistig yn cael eu cefnogi?' ac atebodd 99% Do i'r cwestiwn 'A yw'r rhaglen wedi cynyddu eich gallu i adnabod unrhyw arwyddion penodol o awtistiaeth y gallech fod wedi'u colli o'r blaen?' . O ran y cwestiwn 'A yw'r rhaglen Dysgu gydag Awtistiaeth wedi arwain at newidiadau yn y ffordd y mae plant awtistig yn cael eu cefnogi?' Derbyniwyd y sylwadau canlynol;

"Rydym wedi cyflwyno arferion dyddiol yn y lleoliad i bob plentyn weithio arno'n ddyddiol." Evergreen Day Nursery

"Bellach mae gennym rai o'r strategaethau gweledol ar waith ar gyfer y dosbarth cyfan gan ein bod yn teimlo fod llawer o'r strategaethau a awgrymwyd ar gyfer disgyblion ag Awtistiaeth yn fuddiol i eraill a allai fod ag anawsterau eraill." Pwll Primary (Nursery)

"Rydym wedi rhoi amserlenni gweledol a chardiau fflach ar waith ym mhob ystafell ac ystafelloedd ymolchi. Y tu allan i bob ystafell mae gennym luniau o'r staff a pha ddyddiau maen nhw'n gweithio i helpu gyda'r trawsnewid o'r cartref i'r feithrinfa ac fel y gall y rhieni ddweud wrth y plentyn ym mha ddyddiau mae'r staff mewn. Rydyn ni wedi llunio strategaethau newydd ar gyfer amser cylch a sut i gael y gorau o blentyn gyda syniadau rydyn ni wedi'u dysgu. Mae gennym hefyd boster o sbardunau ac arwyddion yn yr ystafell staff i'w hatgoffa." Norfolk House

"Mae'r feithrinfa gyfan yn llawer mwy ymwybodol o arwyddion Awtistiaeth ac o hyn mae'r staff yn fwy hyderus i siarad â rhieni am unrhyw bryder a allai fod gennym." Cwtsh y Clos

Mewn ymateb i'r cwestiwn 'A wnewch chi addasu eich ymarfer o ddydd i ddydd mewn unrhyw ffordd arall i ystyried yr arwyddion awtistiaeth a welwch yn y disgybl hwn? Ym mha ffordd?' Atebodd 96% gwnawn a derbyniwyd y sylwadau canlynol;;

“Mae ‘clwb cŵl’ wedi’i sefydlu i gynorthwyo plant i gael mynediad i ‘wasanaeth cyfeillgar i Awtistiaeth amgen’ os ydyn nhw o’r farn bod y gwasanaeth ysgol arferol yn rhy llethol. Mae ‘clwb cinio clyd’ wedi’i sefydlu fel dewis arall i eistedd yn y neuadd ginio amser cinio - mae hwn yn amser cinio tawelach a hamddenol a gefnogir gan Gynorthwydd Addysgu.” Ysgol Glan Gele (Ysgol Babanod wedi cwblhau rhaglen Cynradd)

“Byddwn yn addasu ardaloedd tawel i roi amser i'r plentyn setlo ar ei gyflymder ei hun. Byddwn yn arsylwi'r plentyn ac yn cymryd eu harweiniad, gan wella ei chwarae gyda phethau y maen nhw'n arbennig o hoff o'u gwneud e.e. peli, trenau ac ati. Byddwn yn defnyddio Makaton, cardiau lluniau ac yn defnyddio ychydig o orchmynion geiriau e.e. ‘Cot i ffwrdd’ byddwn yn annog y plentyn yn ysgafn i ddilyn trefn arferol. Byddwn hefyd yn defnyddio amserlen weledol.” Dechrau’n Deg The Venture

“Mae ein harfer o ddydd i ddydd wedi newid yn sylweddol, rydym wedi tynnu popeth o'r waliau, rydym wedi paentio'r ystafell yn las / llwyd golau cynnil. Rydym wedi cael tynnu'r bleindiau prysur a rhoi rhai plaen yn eu lle. Mae'r ystafell synhwyraidd yn ardal hanfodol bwysig i blant ac rydym bellach wedi paentio'r ardal yn ddu ac mae gennym bleindiau rholer du. Rydym wedi newid amseroedd cychwyn a gorffen rhai plant i gyfateb i'w hanghenion. Mae hyn wedi galluogi rhai plant i osgoi amseroedd prysur y sesiwn. Rydym wedi tynnu llawer o deganau o'r ystafell gofal plant gan ei bod yn ymddangos bod y rhain yn gor-ysgogi rhai o'r plant.” Dechrau’n Deg Sea View

Isod mae rhai o’r ymatebion a dderbyniwyd ar gyfer y cwestiwn ‘A yw’r rhaglen Dysgu ag Awtistiaeth wedi cynyddu dealltwriaeth o awtistiaeth yn eich lleoliad?’ Lle atebodd 100% do;

“Do, mae'r holl staff yn deall yn llawn yr angen am strwythur, trefn a chysondeb. Mae hefyd wedi gwneud staff yn fwy ymwybodol o ffafriaeth plant a’r pwysigrwydd o ddewisiadau. Mae hefyd yn hyrwyddo ansawdd lleoliadau sydd wedi cwblhau'r rhaglen” Canolfan Plant Llwynhendy

“Ydy, mae'r holl staff wedi cwblhau'r hyfforddiant ar-lein ac oddi ar y safle. Rydym yn defnyddio'r adnoddau yn effeithiol iawn. Mae staff yn dysgu pethau newydd bob dydd am wahanol blant trwy ddefnyddio / darllen y llawlyfr.” Dechrau'n Deg Sea View

“Do, mae wedi ein galluogi i adnabod arwyddion yn gynnar ac wedi rhoi syniadau inni ar sut i addasu ein hystafell ddosbarth i weddu i'r plant hyn. Y gwelliant mwyaf a welsom yw sut mae'r plant bellach yn rhyngweithio â phlentyn ag awtistiaeth.”

Trysor Bach

Atebodd 99% do i'r cwestiwn 'A wnaeth y plant fwynhau animeiddiad Teifi a'i Ffrindiau?'
Derbyniwyd y sylwadau ychwanegol canlynol;

“Fe wnaeth y plant fwynhau gwyllo Teifi a'i Ffrindiau, yn dilyn y ffilm cawsom drafodaeth ar sut y gallem helpu Teifi i deimlo'n hapus wrth chwarae gyda ni”
Dechrau'n Deg Parc-y-Felin

“Gwylodd y plant y clip animeiddio mewn gwasanaeth ac roedden nhw i gyd wedi gwirioni!! Byddwn yn annog y plant i wyllo'r clip eto yn eu dosbarthiadau yn ystod sesiynau Amser i Siarad. Yna bydd y clip hwn yn cael ei ddefnyddio bob blwyddyn fel diweddariad i blant.” Ysgol Glan Gele (Infant School completed Primary scheme)

“Do, eisteddodd y plant yn hyfryd a gwyllo'r fideo. Fe wnaethon ni oedi'r fideo ar adegau penodol i siarad am yr hyn roedd Teifi yn ei wneud a sut y gallai fod yn teimlo. Gan fod ein plant rhwng 2 a 3 oed nid oeddent yn deall bod Teifi yn cael trafferth gyda rhai agweddau ond roeddent yn gallu siarad am sut mae bod yn neis i eraill.” Kiddies World

“Fe wnaeth y plant fwynhau Teifi a'u ffrindiau yn fawr iawn, rydyn ni'n dal i siarad am Teifi ac roedd yn caniatáu i'n plant a'n staff weld pethau o safbwynt plentyn ag Awtistiaeth.” Little Tigers Day Care

O ran y cwestiwn “Ydych chi'n teimlo bod y rhaglen wedi cael effaith gadarnhaol ar blant? / A allwch chi roi enghraifft o sut mae'r rhaglen wedi cael effaith gadarnhaol ar blant? ”

Atebodd 100% ydw a derbyniwyd y sylwadau canlynol;

“Mae gennym blentyn yn ein lleoliad sydd wedi cael diagnosis o Awtistiaeth. Mae ei gweithiwr cymorth un i un wedi dechrau defnyddio cardiau lluniau a gwrthrychau i'w chefnogi trwy gydol y drefn ddyddiol. Gwnaethom hefyd gydnabod diddordebau'r plentyn a defnyddio gwrthrychau o ddiddordeb i helpu'r plentyn i eistedd amser byrbryd, stori ac ati ond nid yw'r plentyn byth yn cael ei orfodi i eistedd ar gyfer y gweithgareddau hyn a anogir yn unig, sydd wedi gweithio'n dda iawn. O fynychu'r hyfforddiant, cawsom syniadau ar sut i greu teganau synhwyrdd. Fe wnaethom ddatblygu ein basged synhwyrdd ein hunain o deganau sydd wedi bod yn ddefnyddiol iawn i ni ac mae'r plant wedi mwynhau chwarae gyda nhw. Rydym hefyd wedi gwneud ystafell synhwyrdd ac wedi gwneud rhai addasiadau i'r drefn osod er mwyn osgoi bod y plentyn ag Awtistiaeth yn cael ‘meltdown’, sydd yn ei dro yn gwneud i'r sesiwn redeg yn fwy llyfn.” First Friends Nursery

“Buom yn siarad am deimladau - daeth y plant yn ymwybodol bod pawb yn teimlo'n wahanol ac mae gennym fwy o ethos cynhwysiant. Mae plant yn dechrau helpu eu ffrindiau sydd angen cefnogaeth ychwanegol (rhoi cotiau ymlaen ac ati).” Cylch Meithrin Bro Alun

“Mae'r plant yn fwy ymwybodol y gallai fod angen i blant eraill gael amser tawel i ffwrdd o'r grŵp (e.e. roedd plentyn yn clywed yn gofyn i blentyn arall a hoffent eistedd gyda nhw wrth deimlo'n ofidus). Mae gennym gornel dawel ac mae plant yn edrych tuag ati pan maen nhw'n teimlo eu bod nhw eisiau amser i ffwrdd.” Cylch Meithrin y Drenewydd

“Mae’r plant gyda mwy o ddealltwriaeth o anghenion penodol disgyblion ac yn ceisio helpu ei gilydd. E.e. sicrhau bod gan rai plant deganau synhwyrdd penodol, neu eu helpu i ddilyn cyfarwyddiadau.” Cwmaber Infants School

Atebodd cant y cant byddwn i’r cwestiwn ‘A fydddech yn argymhell y Rhaglen Dysgu gydag Awtistiaeth i leoliadau eraill?’ gyda’r sylwadau ychwanegol canlynol a dderbyniwyd gan leoliadau ac ysgolion;

“Byddwn yn bendant, mae wedi helpu i ehangu ein gwybodaeth a chredaf y dylai pob lleoliad gwblhau'r rhaglen” Canolfan Plant Llwynhendy

“Byddwn, gan ein bod yn cefnogi plant ag awtistiaeth yn ein lleoliad, fe wnaeth ein helpu i weld sut i gefnogi plant trwy edrych ar yr amgylchedd yn ogystal â gallu'r plentyn oherwydd gall hyn chwarae rhan enfawr yng ngallu'r plentyn trwy dynnu sylw, gorlwytho synhwyrdd ac ati.” Kiddies World

“Byddwn - mae'n adnodd amhrisiadwy ac yn rhoi dealltwriaeth i staff o'r hyn i edrych amdano a sut i ddelio â / helpu plant ag Awtistiaeth neu arwyddion o Awtistiaeth” Cylch Meithrin y Drenewydd

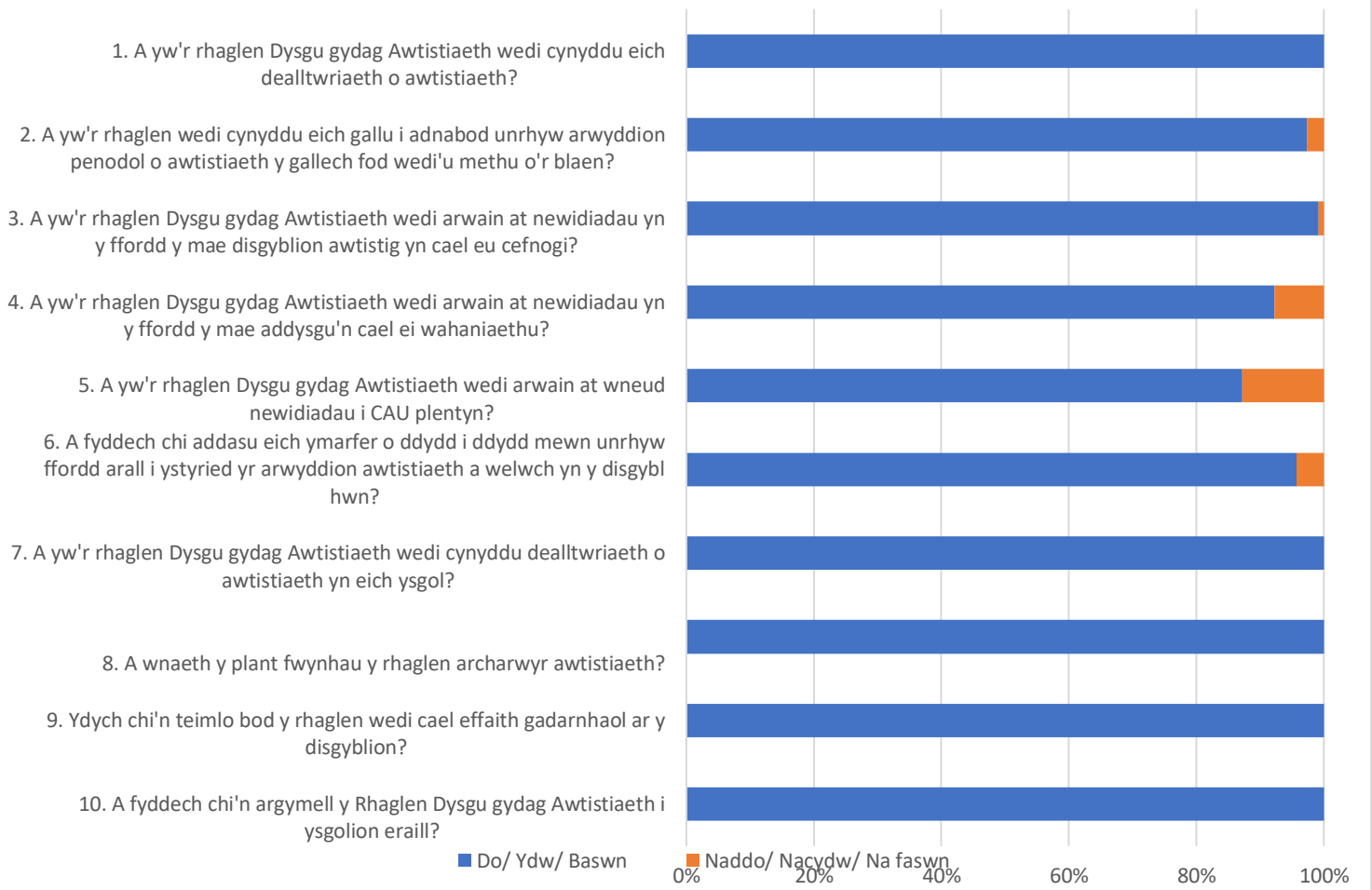
“Byddwn, rwy'n credu y dylai'r holl ymarferwyr sy'n gweithio gyda phlant gwblhau'r cwrs hwn. Po fwyaf yr ydym yn addysgu ein hunain, y gorau y gallwn gefnogi anghenion unigol ein plant. Rwyf hefyd yn credu bod animeiddiad Teifi a'i Ffrindiau yn ffordd wych o helpu plant hŷn i fod yn ffrindiau sy'n deall yn well” Canolfan Blynyddoedd Cynnar Dechrau’n Deg Wrecsam

Rhaglen Ysgolion Cynradd

Isod mae graff o'r adborth a gafwyd gan yr ysgolion cynradd sydd wedi cwblhau'r rhaglen Dysgu gydag Ysgolion Cynradd Awtistiaeth o'i lansiad hyd at ddiwedd 2019/20.

Adborth Dysgu Gydag Awtistiaeth- Rhaglen Ysgolion Cynradd

Ar gyfer y Rhaglen Ysgolion Cynradd, mae'r adborth o'r ffurflenni gwerthuso o'r ysgolion wedi dangos bod 97% wedi ateb do i'r cwestiwn 'A yw'r rhaglen wedi cynyddu eich gallu i adnabod unrhyw arwyddion penodol o awtistiaeth y gallech fod wedi'u methu o'r blaen?' Ac

atebodd 100% baswn i'r cwestiwn 'A fydddech chi'n argymhell y Rhaglen Dysgu gydag Awtistiaeth i ysgolion eraill?'.
Awtistiaeth i ysgolion eraill?'

Mewn ymateb i'r datganiad 'A yw'r rhaglen Dysgu gydag Awtistiaeth wedi arwain at newidiadau yn y ffordd y mae addysgu'n cael ei wahaniaethu?' Atebodd 92% do. Yn ogystal, mewn ymateb i 'A yw'r rhaglen Dysgu gydag Awtistiaeth wedi arwain at wneud newidiadau i CAU plentyn?' Atebodd 87% do, gyda'r sylw ychwanegol dilynol wedi ei dderbyn;

'Na - Wedi ei ystyried eisoes' Ysgol Bro Teifi

'Na - Roedd ein gweithdrefnau ac arferion CAU yn effeithiol ac wedi hen ennill eu plwyf ond rydym yn symud i 'Map Darparu' a fydd yn eu gwneud hyd yn oed yn well gyda mwy o hygyrchedd i'r rhai sydd angen eu darllen' Goytre Fawr Primary

Atebodd naw deg chwech y cant gwnawn i'r cwestiwn 'A wnewch chi addasu eich ymarfer o ddydd i ddydd mewn unrhyw ffordd arall i ystyried yr arwyddion awtistiaeth a welwch yn y disgybl hwn? Ym mha ffordd?' Derbyniwyd y sylwadau canlynol;

'Mae amserlenni gweledol yn cael eu defnyddio'n llawer mwy effeithlon mewn dosbarthiadau. Hefyd, mae'r ffordd y mae gwaith yn cael ei wahaniaethu ar gyfer disgyblion ASA wedi'i addasu fel ei fod yn fwy personol iddyn nhw ac wedi'i deilwra i'w hanghenion.' Ysgol Gynradd Penllwyn

'Mae'r holl staff yn fwy ymwybodol o adnabod yr arwyddion ac yn gallu creu strategaethau mwy penodol i'w gweithredu gyda disgyblion ASA sydd â CAU. Mae pob aelod o staff nad ydyn nhw'n dysgu e.e. merched cinio, staff y ffreutur yn fwy ymwybodol o'r heriau y mae disgyblion ag ASA yn eu cael ac yn gallu eu cefnogi yn llawer gwell yn ystod amser di-ddysgu.' Ysgol Gymunedol Townhill

'Byddwn yn ystyried sut i reoli symudiad disgyblion o amgylch yr ysgol h.y. gall cynteddau fynd yn orlawn ac yn swnllyd. Rydym hefyd yn ceisio gwerthuso sut i wneud yr amser pan fydd disgyblion yn bwyta yn y neuadd yn brofiad llai prysur.'

Minera Voluntary Aided Primary School

‘Mae'r holl staff yn ymwybodol o'r rhestrau gwirio a'r wybodaeth ategol sydd ar gael ar y wefan. Bydd y wybodaeth ategol hon a fydd yn cael ei chasglu trwy eu defnyddio yn helpu i nodi a chefnogi cyfeiriadau yn y dyfodol. Mae gennym sawl disgybl sy'n aros am asesiad ASA ar hyn o bryd. Rydym yn cydnabod nad diagnosis yw'r ffactor mwyaf yma - ac nad oes angen i ni aros i asesiad gael eu cynnal a chael gwybod bod disgybl gyda ASA. Rydym yn gwybod y gellir gweithredu strategaethau ar unwaith ac os yw disgyblion yn ymateb ac yn elwa o'r gefnogaeth honno, mae'n amherthnasol os cânt eu cadarnhau gyda ASA ai peidio - os yw'r strategaeth yn gweithio iddynt. Yr hyn yr wyf hefyd yn ei hoffi am lawer o'r hyn sydd ar gael ar y wefan yw ei fod yn gynhwysol iawn - nid yw rhai o'r newidiadau yr ydym wedi'u gwneud ac yr ydym yn bwriadu eu gwneud yn y dyfodol yn cael eu gwneud ar gyfer disgyblion penodol yn unig ond mewn gwirionedd byddant yn helpu disgyblion eraill hefyd. Rydym wedi gweld yr adran proffil yn ddefnyddiol wrth ddatblygu Proffiliau Un Tudalen ar gyfer sawl disgybl ADY.’ Ysgol Swn Y Don

‘Mae amserlenni gweledol unigol yn cael eu defnyddio a'u rhannu gyda rhieni a'r plentyn y diwrnod cynt, er mwyn sicrhau eu bod yn barod am unrhyw newidiadau i arferion ac mae'r rhain wedi'u rhannu gyda'r holl staff fel strategaeth i helpu i leihau pryder ac i baratoi plant yn weledol.

Mae ystafell feithrin amser egwyl ac amser cinio ar gael i blant sy'n ei chael hi'n anodd mynd i'r neuadd amser cinio neu sy'n cael anawsterau bod y tu allan ar gae chwarae prysur.’ Ysgol Maes Owen

‘Do (llawer!) Rydym bellach yn deall anghenion ein disgyblion awtistig, beth sy'n eu gwneud yn ansicr / anhapus a beth sy'n eu gwneud yn hapus ac yn tawelu fel eu bod yn teimlo ar eu gorau i ddysgu. Gall y rhain gynnwys rhybuddion blaenorol ynghylch newidiadau i arferion, y ffordd yr ydym yn amserlennu'r neuadd. Rydyn ni hefyd yn edrych ar yr hyn sy'n gweithio ar lefel unigol ac yn darparu ar gyfer yr ystafell ddosbarth i weddu i'r anghenion (nid yw un disgybl yn addasu'n dda i liwiau coch, felly rydyn ni'n tynnu coch o'r ysgol)’ Ysgol Bro Lleu

Atebodd 100% do i'r cwestiwn 'A yw'r rhaglen Dysgu ag Awtistiaeth wedi cynyddu dealltwriaeth o awtistiaeth yn eich ysgol?' Derbyniwyd y sylwadau ychwanegol canlynol gan ysgolion;

'Mae wedi adnewyddu dealltwriaeth rhai aelodau staff profiadol ac wedi bod o fudd i eraill, yn enwedig staff cymorth, fel goruchwylwyr ganol dydd, nad ydynt fel rheol yn gallu cael gafael ar hyfforddiant o'r math hwn.' Penllwyn Primary School

'Yn bendant. Mae'r staff bellach yn fwy ymwybodol o'r arwyddion ac yn fwy medrus wrth sylwi a yw disgybl yn bryderus neu'n anhapus. Mae staff yn fwy cyfforddus gyda dod ataf os ydynt yn amau bod plentyn yn arddangos tueddiadau ASA.' Ysgol Bro Pedr

'Do. Mae gan yr holl staff addysgu a sydd ddim yn addysgu, fwy o ddealltwriaeth wrth ddelio ag ASA a sut y gallant gefnogi'r plant o fewn eu rolau.' Ysgol Gymraeg Casnewydd

'Do, mae wedi rhoi mwy o hyder, teclynnau a strategaethau i'r holl staff i helpu ein disgyblion ag ASA, nid yn unig yn yr ystafell ddosbarth ond ar adegau eraill.' Ysgol Gymunedol Townhill

'Ydw yn arbennig ymhlith staff nad ydyn nhw'n addysgu sydd bellach yn teimlo'n llawer mwy hyderus wrth gefnogi pob disgybl.' Hendre Junior School

'Yn bendant. Mae'r holl staff addysgu, staff cymorth dysgu, staff gweinyddol a mwyafrif y goruchwylwyr amser cinio wedi dilyn y cwrs ac mae wedi agor trafodaeth wych ar y ffeithiau a oedd yn anhysbys neu'n anghrediniol. Gan fod nifer o ddisgyblion yma ag awtistiaeth, mae wedi gwneud pawb yn fwy ymwybodol o sut i siarad â nhw a'u cynnwys ym mhopeth trwy wahaniaethu os oes angen. Mae defnyddio cymhorthion gweledol ac amserlen yn naturiol i lawer o staff nawr fel y mae'r cysyniad o waith nawr a'r nesaf. Hefyd mae gan staff fwy o ddealltwriaeth o anghenion y plant a beth i edrych amdano mewn eraill. Rydym hefyd wedi anfon staff i'r ysgol awtistiaeth arbenigol leol gerllaw i arsylwi gwersi a bydd mwy yn mynd

yn y Flwyddyn Newydd, er mwyn sicrhau y bydd yr holl staff wedi bod yn y pen draw. Mae hyn wedi digwydd ar ôl trafodaethau staff o'r rhaglen hon lle nodwyd angen i gael mwy o wybodaeth a strategaethau ar gael i weithio gyda nhw.' Ysgol Pen Barras

Atebodd 100% do i'r cwestiwn 'A wnaeth y disgyblion fwynhau'r rhaglen archarwyr awtistiaeth?' Derbyniwyd y sylwadau ychwanegol canlynol gan ysgolion;

'Roedd holl ddisgyblion CA2 yn frwd dros y rhaglen ac roedd rhai eisiau gwneud gwaith ychwanegol. Roedd un disgybl mewn dosbarth prif ffrwd yn teimlo'n ddigon hyderus ar ôl y rhaglen i ddweud wrth ei gyfoedion am sut mae awtistiaeth yn effeithio ar ei fywyd bob dydd.' Ysgol Gymunedol Townhill

'Fe wnaethant egluro bod ganddyn nhw well syniad nawr o'r anawsterau sy'n wynebu'r rhai ar y sbectrwm awtistig.' Minera Voluntary Aided Primary School

'Fe wnaeth y disgyblion fwynhau'r rhaglen Archarwyr. Ar ôl trafodaeth ddosbarth a darllen y comic, ysgrifennodd a chreodd y disgyblion eu comics archarwyr ASD Aware eu hunain. 'Ysgol Min y Ddol

'Aeth y rhaglen Archarwyr Awtistiaeth i lawr yn dda iawn gyda'n disgyblion. Mae gennym rai disgyblion Uwch Weithredol yn ein Cyfnod Allweddol 2 uchaf ac roedd yn ddiddorol iawn gweld eu hymateb i'r sesiynau. Gwnaethom drafod yr hyn y byddem yn ei wneud cyn y sesiwn a gwnaethant ddewis mynychu a gwnaethant gyfrannu'n dda iawn i'r sesiwn yn y diwedd- gwnaeth un disgybl benodol benywaidd sy'n hoffi hysbysu pawb ei bod gyda ASA sicrhau ei bod ar gael i ateb unrhyw gwestiynau oedd gan ddisgyblion eraill - roedd yn hyfryd i weld a gwnaeth i mi deimlo'n falch iawn ohoni!' Ysgol Swn Y Don

'Do, cafodd pob disgybl mynediad i'r rhaglen gan gynnwys gwasanaeth Blwyddyn 3 a 4 a gwasanaeth Blwyddyn 5 a 6, tasgau yn yr ystafell ddosbarth yn seiliedig ar y stori ac ar sut y gallent fod yn archarwr Awtistiaeth yn ein hysgol, yna ymunodd yr holl ddisgyblion â'r rhaglen . Cafwyd adborth cadarnhaol gan rieni.' Ysgol Maes Owen

‘Do, fe wnaethant, a chawsom adborth rhagorol gan y plant. Roedd yn bleser gweld sut y gallent rannu profiadau personol yn agored, a gwnaeth hyn iddynt sylweddoli bod sgwrs yn bwysig iawn. Cafodd rhannu profiadau effaith gadarnhaol iawn.’ Ysgol Bro Dyfrdwy

Atebodd 100% ie i'r cwestiwn ‘Ydych chi'n teimlo bod y rhaglen wedi cael effaith gadarnhaol ar ddisgyblion?’ Derbyniwyd y sylwadau ychwanegol canlynol gan ysgolion;

‘Mae'r rhaglen wedi caniatáu i blant fod yn llawer mwy deallgar ac ystyriol tuag at rai o'u cyfoedion sy'n cael anawsterau. Mae ganddyn nhw fwy o amynedd a phryder am y rhai o'u cwmipas.’ Penllwyn Primary School

‘Do ar ddwy lefel, y gefnogaeth a roddir i blant ag ASA - h.y. rhybudd ymlaen llaw, amserlenni gweledol, iaith benodol ac ati yn helpu pob plentyn ac yn cefnogi annibyniaeth. Yn ogystal â hyn, mae wedi ychwanegu at eu dealltwriaeth ein bod ni i gyd yn wahanol ac y gallwn ddathlu hynny. Mae wedi rhoi dealltwriaeth i lawer o blant sut i gefnogi plant ag ASA.’ Ysgol Gymraeg Casnewydd

‘Rwy'n credu ei fod wedi. Rwy'n credu yn enghraifft y disgyblion ASA Gweithredol Uchel yng Nghyfnod Allweddol Uchaf 2, ei fod wedi eu grymuso ac wedi helpu eu cyfoedion i ddeall ychydig mwy amdanynt. Roedd yn llwyfan lle gallai disgyblion drafod pethau mewn amgylchedd ddiogel.

Mae wedi rhoi cyfle i godi ymwybyddiaeth - y cryfderau a rhai pethau a allai fod yn anodd iddynt.

Gyda'r newidiadau rydyn ni nawr yn eu rhoi ar waith yn yr ysgol - nid ydyn ni'n eu gwneud ar gyfer y disgyblion ag ASA / o bosibl gydag ASA yn unig ond fel arfer da cyffredinol yr ysgol gyfan - felly nid yw'n tynnu sylw at unrhyw unigolion a bydd yn cefnogi disgyblion eraill hefyd mewn amryw o ffyrdd.’ Ysgol Swm Y Don

‘Do, mae plant bellach yn fwy ymwybodol o sut mae pawb yn wahanol ac yn dangos agweddau meddylgar a deallgar tuag at eraill sy'n wahanol iddyn nhw eu hunain. Bu llai o broblemau a materion ymddygiad.’ Ysgol Maes Owen

‘Cafodd effaith gadarnhaol ar y disgyblion. Arweiniodd at drafodaethau ynghylch derbyn a deall, ynglŷn â dathlu amrywiaeth a gwahaniaethau. Mae wedi rhoi llwyfan inni annog dysgwyr ASD i ddechrau derbyn eu gwahaniaethau ac i ddysgwyr nad ydynt yn ASD ddangos caredigrwydd a derbyniad tuag at eu cyfoedion sydd weithiau'n profi anawsterau.’ Ysgol Pen y Bryn

Atebodd 100% baswn i'r cwestiwn ‘A fydddech yn argymhell y Rhaglen Dysgu gydag Awtistiaeth i ysgolion eraill?’ Derbyniwyd y sylwadau ychwanegol canlynol gan ysgolion;
‘Baswn, yn hollol, rydym ni fel cymuned ysgol wedi ennill llawer o gymryd rhan yn y rhaglen hon.’ Ysgol Sant Elfod

‘Baswn yn bendant, mae staff yn teimlo'n llawer mwy hyderus wrth sicrhau bod amgylchedd yr ystafell ddosbarth yn gyfeillgar i awtistiaeth ond hefyd yn deall yr heriau y mae disgyblion yn eu hwynebu bob dydd. Rwyf hefyd yn credu mai un o gryfderau'r rhaglen yw bod rhaid i'r holl staff gymryd rhan, yn aml mae merched cinio ac ati yn cael eu gadael allan o hyfforddiant.’ Ysgol Gymunedol Townhill

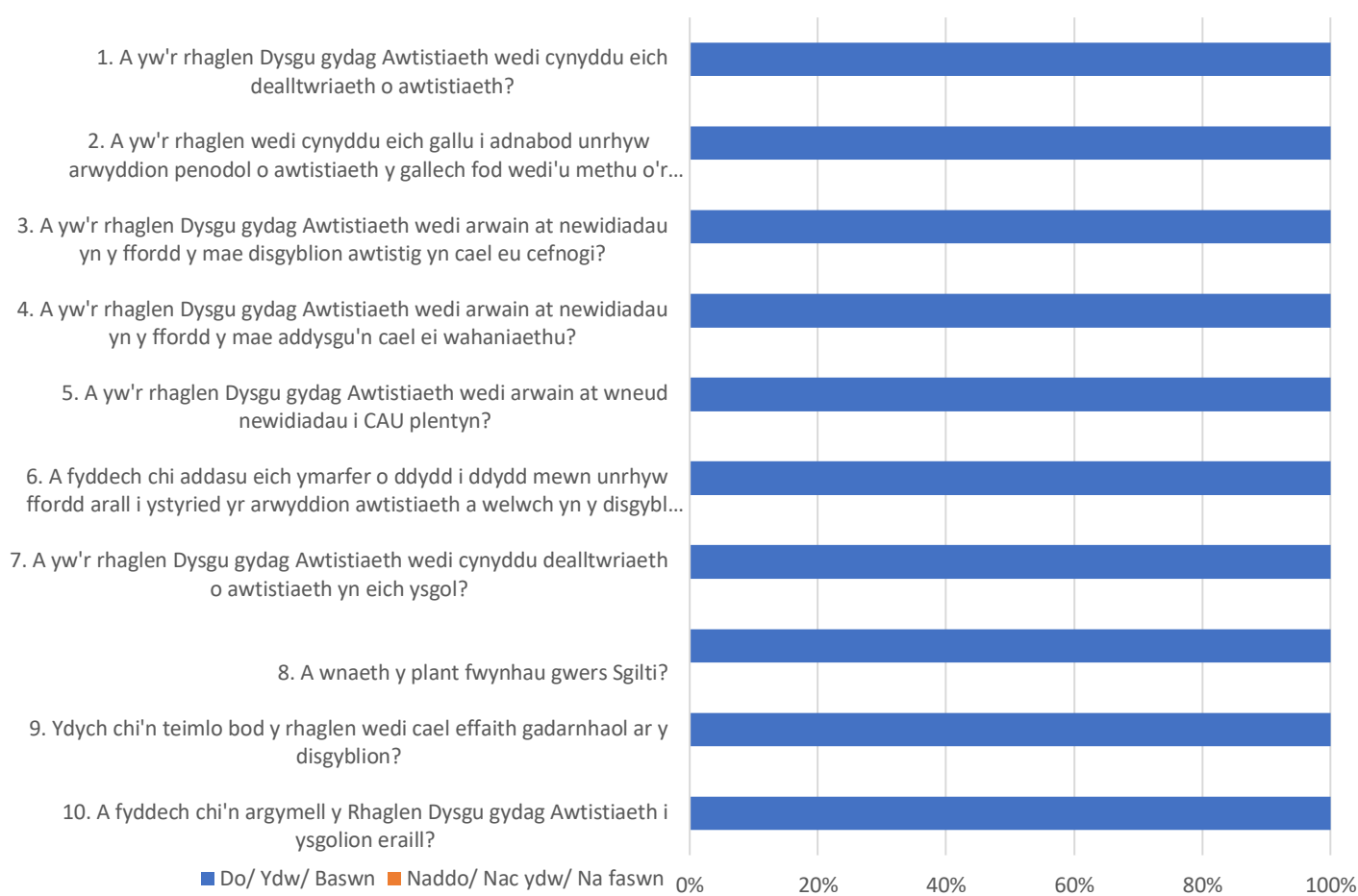
‘Baswn. Mae hyn wedi bod o fudd mawr i'n hysgol am y buddsoddiad amser dan sylw. Mae wedi sbarduno llawer o oedolion yn ein hysgol i ail-ymweld â gwefan ASDinfo eto i gael mynediad at fwy o ddeunyddiau a chefnogaeth.’ Minera Voluntary Aided Primary School

‘Yn bendant, yn enwedig gyda'r Bil ADY newydd ar y gorwel! Dylai ysgolion fod yn fwy cynhwysol a sicrhau bod yr holl staff yn eu ‘Sefydliad Dysgu’ yn deall, eu bod yn athrawon i bob dysgwr a sut i wneud eu hysgol a'u hamgylchedd dysgu yn brofiad gwell ac yn un sy'n hygyrch i bawb.’ Brynterion Infants School

Rhaglen Ysgolion Uwchradd

Isod mae graff o'r adborth a gafwyd gan yr ysgolion uwchradd sydd wedi cwblhau'r rhaglen Dysgu gydag Ysgolion Cynradd Awtistiaeth o'i lansiad hyd at ddiwedd 2019/20.

Adborth Dysgu Gydag Awtistiaeth- Rhaglen Ysgolion Cynradd

Ar gyfer y Rhaglen Ysgolion Uwchradd, mae'r adborth o'r ffurflenni gwerthuso o'r lleoliadau hyn wedi dangos bod 100% wedi ateb do i'r cwestiwn 'A yw'r rhaglen LWA wedi cynyddu eich dealltwriaeth o awtistiaeth?' ac 'A yw'r rhaglen wedi cynyddu eich gallu i adnabod

unrhyw arwyddion penodol o awtistiaeth y gallech fod wedi'i golli o'r blaen?' ac mae pob ysgol wedi nodi y byddent yn argymhell y rhaglen i ysgolion eraill.

Mewn ymateb i'r cwestiwn 'A yw'r rhaglen Dysgu gydag Awtistiaeth wedi arwain at newidiadau yn y ffordd y mae disgyblion awtistig yn cael eu cefnogi?' Derbyniwyd yr ymatebion canlynol;

'Rydym wedi gwneud nifer o newidiadau i amgylchedd yr ysgol i helpu i gefnogi ein disgyblion ag ASD ac anawsterau cyfathrebu cymdeithasol. Mae cynorthwyyr addysgu hefyd wedi derbyn hyfforddiant ac erbyn hyn mae gennym dri pencampwr awtistiaeth yn yr ysgol sydd wedi datblygu arbenigedd mewn nifer o feysydd ac sydd wrth law i gynnig cyngor a chefnogaeth i ddisgyblion, rhieni a staff.' Ysgol Bro Pedr

'Do, yn sicr mae gennym dîm o staff llawer mwy gwybodus y mae eu dealltwriaeth a'u syniadau o'r ffordd orau i gefnogi plant ar y sbectrwm Awtistiaeth wedi cynyddu ac wedi cael ei weld ar waith. Rydym wedi mynd i'r afael â'r angen i gael ardaloedd tawel iddynt ddewis eistedd i mewn amser egwyl a chinio. Mae gennym hefyd aelod o staff sy'n pencampwr ASA, mae hi wedi hybu ei hyfforddiant mewn ASA trwy gwblhau modiwl ychwanegol (NAS) Awtistiaeth mewn Merched, ac mae'n gobeithio gyda chyllid i gwblhau nifer o rai eraill.' Ysgol Eirias

'Mae'r rhaglen wedi darparu sylfaen wybodaeth ragorol y gall staff dynnu ohoni wrth gefnogi myfyrwyr ag ASA. Gwnaed newidiadau ym mhob haen yng nghymuned yr ysgol mewn perthynas â sut y siaradir â myfyrwyr ag Awtistiaeth a sut mae eu hanghenion yn cael eu diwallu o fewn gwersi ac o amgylch yr ysgol' Ysgol Pentrehafod

'Oes, erbyn hyn mae nifer o ardaloedd o amgylch yr ysgol wedi'u cadw i blant gael mynediad iddynt pan fydd angen lle tawel arnynt (yn fewnol ac yn allanol). Mae dau glwb amser cinio (un tawel ac un cymdeithasol) wedi'u creu i ganiatáu i ddisgyblion ag ASA (a disgyblion eraill sy'n gymdeithasol fregus) gael mynediad yn ystod amseroedd heb strwythur. O fudd arbennig mewn ysgol gyfun fawr a phrysus.' Ysgol Bassaleg

Mewn ymateb i'r datganiad 'A wnewch chi addasu eich ymarfer o ddydd i ddydd mewn unrhyw ffordd arall i ystyried yr arwyddion awtistiaeth a welwch yn y disgybl hwn? Ym mha ffordd?' Derbyniwyd yr ymatebion canlynol;

'Byddwn yn parhau i feddwl yn rhagweithiol, mewn ffordd sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn. Rydym yn sylweddoli bod disgyblion ag ASA yn arddangos nifer o wahanol arwyddion a'u bod i gyd yn wahanol. Yr hyn sy'n allweddol yw datblygu systemau sy'n cefnogi anghenion unigol pob un.' Ysgol Bro Pedr

'Gwnawn, mae'r newid mwyaf effeithiol wedi bod ym mwyty'r ysgol. Ar ôl cyflwyno'r hyfforddiant i staff y ffreutur, rydym wedi gwneud newidiadau sylweddol i'r ffyrdd y mae'r plant yn cael eu hadnabod. Rydym bellach yn defnyddio cod ar ein system gyfrifiadurol sy'n hysbysu staff y ffreutur yn ddistaw os oes gan y disgybl ddiagnosis neu nodweddion ac yna gallant ddefnyddio dulliau mwy ASA cyfeillgar i'w helpu yn yr ardal swnllyd. Rydym hefyd yn trefnu'r defnydd o fathodynau enw ar gyfer staff y ffreutur ac i rai gallwn nawr gynnig bwyd i'w fwyta mewn ardal arall llai gorlawn a swnllyd' Ysgol Eirias

'Rydym wedi cyflwyno pecyn o adnoddau gweledol ar gyfer pob ystafell ddosbarth i gefnogi myfyrwyr mewn gwersi a hefyd wedi datblygu proses cyfeirio i athrawon dosbarth dynnu sylw ALNCo os oes ganddynt bryderon.' Ysgol Pentrehafod

'Gwnawn, un enghraifft yw newidiadau i plant sydd yn cael trafferth mynychu grwpiau cofrestru yn ddyddiol oherwydd y pryder a brofir yn aml ar ddechrau'r dydd. Nawr, mae'r plant hyn yn mynychu'r Ganolfan Gynnydd cyn i'r gwersi ddechrau. Yn y Ganolfan Gynnydd, gall y plant gynllunio'r diwrnod ymlaen llaw, cyrchu gwybodaeth ynghylch absenoldeb staff a newidiadau ystafell cyn trafod unrhyw bryderon gyda staff cymorth (sy'n bresennol bob bore).' Ysgol Bassaleg

'Gwnawn, bu angen newid canfyddiadau disgyblion o ASD a dealltwriaeth staff o ASD. Rydym wedi ceisio lleihau sain mewn dosbarthiadau, wedi cyflwyno ymarfer /

cyfarfod adferol ac wedi cyflwyno cyfathrebiadau clir ar draws yr ysgol.' St John Lloyd Catholic School

Mewn ymateb i'r datganiad 'A yw'r rhaglen Dysgu gydag Awtistiaeth wedi cynyddu dealltwriaeth o awtistiaeth yn eich ysgol?' Derbyniwyd yr ymatebion canlynol;

'Yn bendant. Mae'r staff bellach yn fwy ymwybodol o'r arwyddion ac yn fwy medrus wrth sylwi a yw disgybl yn bryderus neu'n anhapus. Mae staff yn fwy cyfforddus â dod ataf os ydynt yn amau bod plentyn yn arddangos tueddiadau ASA.' Ysgol Bro Pedr

'Do, rydym yn clywed sgysiau yn yr ystafell staff ynghylch defnyddio strategaethau ar gyfer plant ASA a rhannu arfer da. Mae gofalmwr a staff gweinyddol gan gynnwys staff meddygol yn llawer mwy ymwybodol o'r angen i addasu y ffyrdd yr ydym yn defnyddio lleferydd, adnoddau a chyfleusterau ar gyfer plant ASA' Ysgol Eirias

'Do, mae bron yn ddiriaethol gweld ymwybyddiaeth o fewn gwersi'r staff hynny nad oeddent mor hyderus ag eraill wrth gefnogi ASA yn yr ystafell ddosbarth. Mae wedi bod yn garreg gamu ardderchog i barhau i godi ymwybyddiaeth a chefnogaeth yr ysgol gyfan o anabledau anweledig.' Bassaleg School

Do, credaf ei fod wedi. Mae llawer o staff yn ymgysylltu mwy â'n disgyblion ASD yn ystod y diwrnod ysgol ac yn deall eu hanghenion yn fwy. ' Penyrheol Comp School

Mewn ymateb i'r cwestiwn 'A wnaeth y disgyblion fwynhau gwrs Sgilti?' Derbyniwyd yr ymatebion canlynol;

'Do, roedd pob grŵp blwyddyn yn frwdfrydig ac yn aeddfed gyda'r pwnc hwn o ASA ac mae hefyd wedi codi ymwybyddiaeth o anawsterau ac anabledau anweledig eraill' Ysgol Eirias

'Do- roedd yr adborth yn gadarnhaol iawn' Ysgol Pentrehafod

‘Do. Roeddent yn cymryd rhan yn y wers ac ysgogodd drafodaethau manwl ’
Gowerton School

Mewn ymateb i’r datganiad ‘Ydych chi’n teimlo bod y rhaglen wedi cael effaith gadarnhaol ar ddisgyblion?’ Derbyniwyd yr ymatebion canlynol;

‘Yn sicr, rwyf wedi bod yn dyst i blant yn cynnig cefnogaeth mewn sefyllfaoedd cymdeithasol ac yn mynd allan o’u ffordd i gynnwys plant ag ASA yn eu gweithgareddau cymdeithasol.’ Ysgol Bassaleg

‘Yn bendant mae newid wedi bod yn diwylliant yr ysgol. Mae myfyrwyr yn llawer mwy goddefgar a gyda dealltwriaeth o anghenion a gwahaniaethau eraill’ Ysgol Pentrehafod

‘Yn yr un modd â staff, mae gwell dealltwriaeth yn hanfodol a chan fod gennym nifer uchel o ddisgyblion ASA yn yr ysgol mae pob disgybl yn adnabod rhywun ar y sbectrwm ac yn deall pwysigrwydd gwneud iddynt deimlo’n ddiogel a’u gwerthfawrogi.’ Ysgol Bro Pedr

‘Ydw, roeddent yn awyddus iawn i ddysgu a gwnued y gwaith rydym wedi’i wneud yn yr ysgol ac yn y cartrefi gofal’ Woodlands School

Mewn ymateb i’r datganiad ‘A fydddech yn argymhell y Rhaglen Dysgu gydag Awtistiaeth i ysgolion eraill?’ Derbyniwyd yr ymatebion canlynol;

‘Byddwn, yn ogystal â chynllunio a pharatoi ar gyfer y wobr, rydym i gyd bellach wedi gweld yr amrywiaeth o adnoddau sydd ar gael ac yn gallu defnyddio’r rhain mewn gwersi academaidd a bugeiliol ac ati. Rydym yn personoli’r dysgu trwy addasu ein harfer addysgu a dysgu, ac mewn rhai achosion rydym wedi gwneud newidiadau sylweddol i’r ffordd yr ydym yn cyflwyno gwersi trwy gwahaniaethu’r gwaith i’w wneud yn hygyrch, aildrefnu’r ystafelloedd dosbarth a’r cynlluniau eistedd i ddiwallu anghenion ein holl ddysgwyr gyda phwyslais arbennig ar wneud i’r myfyrwyr ASA ac ADY deimlo’n ddiogel.’ Ysgol Eirias

‘Roedd hon yn ffordd wych o gael pawb i gymryd rhan - o ddisgyblion i athrawon i oruchwylwyr amser cinio.’ Ysgol Bro Pedr

‘Byddwn, dim ond canlyniadau cadarnhaol sydd’ St John Lloyd Catholic School

Casgliad

Mae gwybodaeth o leoliadau ac ysgolion ar ôl cwblhau'r rhaglen Dysgu gydag Awtistiaeth wedi bod yn gadarnhaol dros ben i'r tair rhaglen. Roedd cant y cant o'r cyfranogwyr ym mhob rhaglen yn nodi y byddent yn argymhell y rhaglen i leoliadau neu ysgolion eraill.